

po mši vymývají svaté nádoby, lektorium atd. Proto bylo třeba vysvětlit i jejich význam, a to prostřednictvím toho, co se začalo nazývat eklesiologií.

Na čem nyní pracujete? Je to připravovaná kniha o klasické architektuře? Na co se mají vaši fanoušci těšit?

Ano, jedná se o připravovanou novou knihu o klasické architektuře. A měl bych ji mít hotovou na konci roku. Knihu o klasické architektuře jsem vydal v roce 1992. Druhé vydání vyšlo na začátku roku 2000, bylo publikováno v Londýně a New Yorku. Udělalo to nakladatelství Norton, nějakou dobu se už netisklo a všechna práva se vrátila ke mně, takže jsem si řekl, že tahle kniha je příliš dobrá na to, abych ji nechal jen tak ležet. Bohužel původní kniha nebyla uložena v počítači, ale Nicola Willmott Nollerová, která se mnou spolupracovala na některých mých dalších projektech, ji naskenovala, takže na těchto skenech nyní pracuji, knihu aktualizuji, doplňuji ilustrace a další věci a vzniká tak skutečně velmi obsáhlý svazek.

Jaký je tedy váš vzkaz současnému světu modernistické architektury, co se týče principů klasické tradice, gotického revivalu, egyptského revivalu, svobodného zednářství atd.?

Všem architektům bych doporučil, aby získali vzdělání a přečetli si něco o historii a studovali precedenty. Protože pokud nerozumíte precedentu a jazyk, který si osvojíte, nic nevyjadřuje, nemá to žádný význam. Jinými slovy, je to moc abstraktní, nic to neznámá. Jak můžete vytvořit architekturu, která má slovník, má syntax, má koherenci nebo cokoli jiného? A myslím si, že bez vzdělanosti a bez znalostí dostaneme to, co si zasloužíme. Odpad.

Myslíte si, že někteří z modernistů mohou konvertovat na vaši stranu?

Jak jsem řekl dříve, máte co do činění s fundamentalistickým, bezhumorným, kvazináboženským kultem. Lidé, kteří mají vymytý mozek z extremistických, fundamentalistických kultů, nemohou konvertovat snadno. Škody jsou již napáchány.

Jak se vaši knize dařilo v Británii a v dalších zemích a v různých společenských vrstvách?

Velmi mnoho kvalifikovaných a částečně kvalifikovaných britských dělníků bylo vyhozeno na hromadu šrotu, místo aby byli přeškoleni na jiné obory. Myslím, že máte potenciálně nebezpečnou situaci, zejména pokud jste nuceni žít v místech, jako jsou dystopické díry pekla, kde se nešťastní

Thamesmead, Londýn, oddělení architektů GKC, použito Kubrickem jako kulisa pro jeho film *Mechanický pomeranč*, čtvrť dnes již také z velké části zdemolována.

Fotografie z roku 2017, Geoff Brandwood

obyvatelé mstí tím, že demolují prostřední, kam byli uvrženi. Profese a média jsou z velké části ovládnuty modernisty, takže moje práce byla odsouzena tzv. zájmovými skupinami, které mají v úmyslu dát nám všem „více téhož“, nebo ještě něco horšího, a samozřejmě znečitlivělé obyvatelstvo, zasažené akceptováním neakceptovatelného, se o mé práci nic nedozví, ale prostě bude na protest demolovat domnělý ráj, kam byli deklasováni. Komentátoři, kteří viděli smysl mé knihy, byli myslitelé, zainteresovaní historici a spisovatelé, kteří se nebáli ostrakizace ze strany establishmentu. Bylo zajímavé, jak někteří angličtí spisovatelé neměli odvalu, váhavě zvolili neutralitu a nechťeli se angažovat, tak moc se báli rozhoupat loď, takže nejpozitivnější názory na mou práci byly vyjádřeny převážně mimo britské ostrovy nebo několika málo nezávisle smýšlejícími lidmi, kteří nebyli zastrašeni mlčením, „přijatým názorem“ a „stranickou linií totality“.

Měl jste příznivý ohlas na *Tvorbu Dystopie v Americe*, a podnikli jste tam také dobrodružnou cestu.

Po svém americkém maratonu jsem byl naprosto vyčerpaný. Nejdřív mě čekal dlouhý let z New Yorku, pak příšerný vlak dolů do Filadelfie. Hrozné. Z toho strašidelného pensylvánského nádraží, které je jako hrozné peklo krysího podzemí (skvělý terminál od McKima, Meada a Whitea byl zničen, což byl akt kulturního vandalizmu, podporovaný samozřejmě Gropiem, který

byl nikým ve srovnání s velkými architekty americké klasicistní tradice Beaux-Arts). A dále z Filadelfie do Washingtonu, D.C. A poté z Washingtonu, D.C. do New Orleans. Přes záplavy a vlhkost. Dále Denver v Coloradu. A pak obrovský přelet z Denveru přímo přes úplně prázdnou krajinu (prérie). V Detroitu jsem měl přestup, „což je špatná zpráva“. Poté Boston. A pak jsem letěl zpátky z bostonského letiště. Strávil jsem den se svými milými českými přáteli na novoanglickém venkově, kteří jsou tam samozřejmě naprosto spokojení. V Americe mě přijali velmi zdvořile a vlídně všude, kam jsem přišel, bylo to opravdu vřelé a srdečné.

Za chvíli se přesuneme do místa konání konference, kde přednesete svůj druhý příspěvek, tentokrát na téma gotický revival v Anglii.

Budu vysvětlovat gotický revival z toho úhlu pohledu, že začal ve 30. letech 19. století. Ve skutečnosti však začal o něco dříve, protože gotika se projevovala už v 18. století, a dokonce i ve století sedmnáctém. Gotika na některých místech, jako například v Oxfordu, ve skutečnosti nikdy nezanikla. Prostě to pokračovalo přes 17. do 18. století.

Přeji vám hodně sil ve vaší neúnavné práci a moc děkuji za poskytnutí tohoto rozhovoru.

Rád jsem se s vámi shledal. Doufám, že rozmluva byla k něčemu užitečná.

PLNÁ VERZE ROZHOVORU:
WWW.STAVBAWEB.CZ